

Individuální přístup jako cesta ke spokojené škole

Mgr. Miloš Březina

12.10.2021

Týmy duševního zdraví (TDZ)

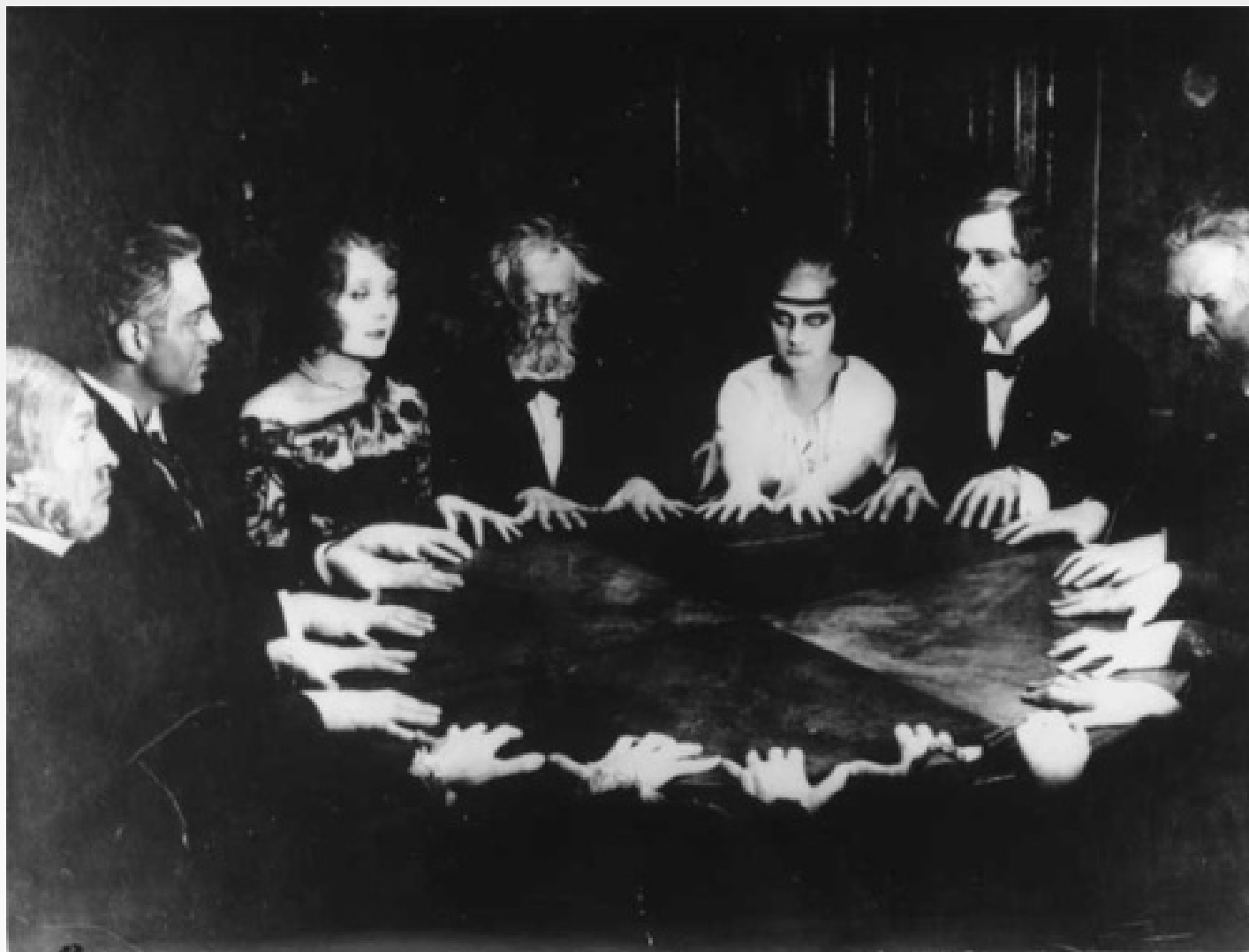
- 2 týmy v ORP Kutná Hora
- Zruč nad Sázavou (ZŠ)
- Kutná Hora (ZŠ Kamenná stezka)
- 19 základních a středních škol
- Pilotní dvouletý program
- Partneři - ČOSIV, Eduzměna, Østbytunet

Kdo nejsme ? ■

Kdo jsme...

Multidisciplinární tým

- Sociálních pracovníků
- Psycholožek
- Speciálních pedagožek
- Zdravotní sestry
- Pedopsychiatr (supervize)
- Klinická psycholožka (supervize)

- **Motto: Empaticky, bez předsudků a s důvěrou podporovat učitele, žáky a rodiče na cestě za pozitivní změnou a spokojeností.**

Cíle

- Zlepšit podmínky a situaci dětí, které díky vnějším vlivům, prostředí, různému znevýhodnění, speciálním vzdělávacím potřebám či prožitým traumatům, mají zhoršené podmínky v životě i ve vzdělávání.
- Učitelé, děti, rodiny i dalších odborníci z mimoškolského prostředí, kteří mají kompetence řešit obtížné situace
- Implementace Neurosekvenčního modelu

Předpoklad

Posuzování individuálních potřeb

- Poznání příčin jednání (trauma, prostředí...)
- Designování vhodné intervence
a nastavení spolupráce

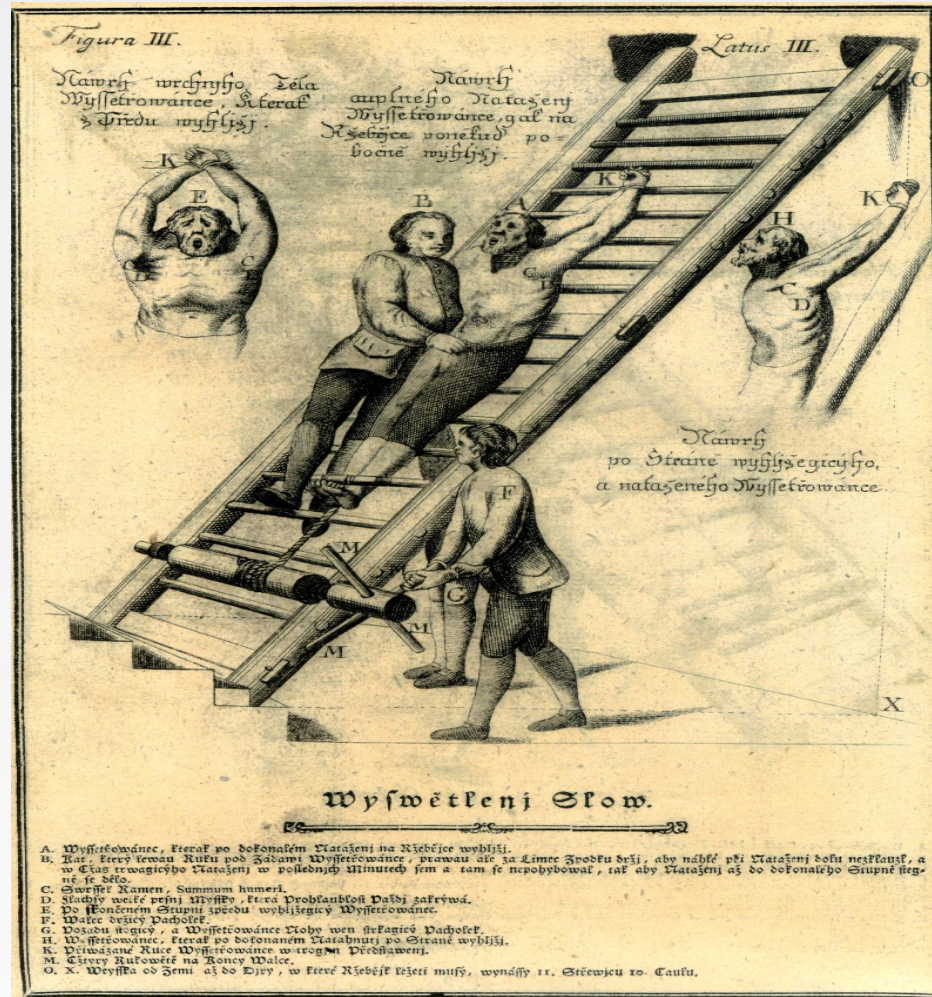
Historický kontext individuálního přístupu vztahu k vyloučeným (odlišným) komunitám a jednotlivcům

- Středověk a raný novověk – diskriminační povaha některých povolání, je ale využívána jejich práce, zvyková úprava povinností
- O chudé a nemocné se starají špitální řády (katolické), protestantismus řády ruší, personální krize v péči o chudé
- Juan Luis Vives 1492 - 1540 (o podpoře chudých) – jeden ze tří základních bodů je „...podpora má být adresná a vycházet z posouzení individuální situace...”

18. století – josefínské reformy

- Racionalizace státního zřízení – byrokracie
- Diskriminační pro obyvatele mimo „škatulky“, zejména Romy
- Dehumanizace – „*ve sledovaném období se zřejmě nezrodil pouze vagabund, ale také státní úředník s posláním evidovat, napravovat, trestat, popřípadě odstraňovat jedince, kteří vybočují z normy. ..jde o zásadní konflikt, který stál u zrodu veškeré modernity.*“ (Viktor Šlajchrt, *bloumání epochami, Pulchara*, 2018, str. 109)
- My a oni – koncept posuzování skupin obyvatel až do dnešních dnů – přisuzování jednotlivci vlastnosti skupiny – labeling

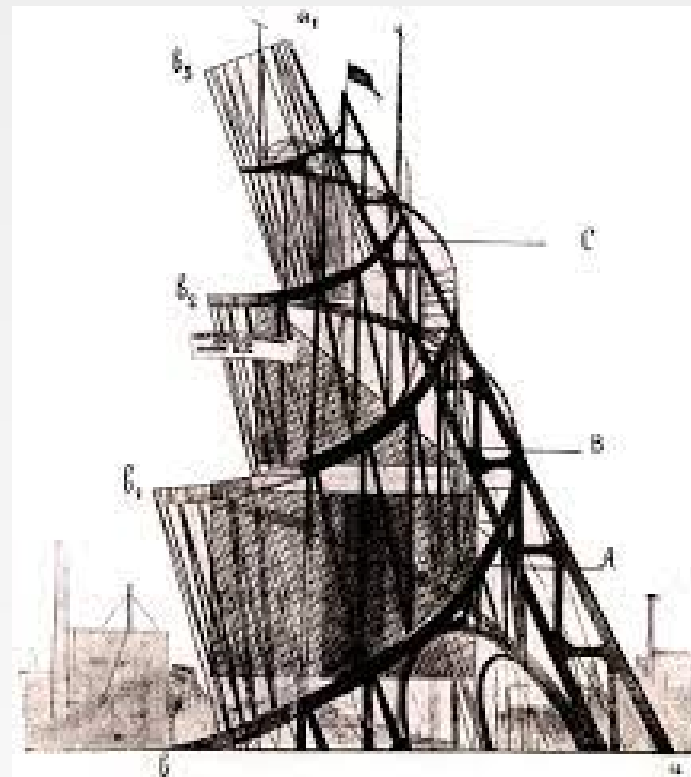
Některé z důsledku

- Holocaust
- Sociální inženýrství
- Přesídlování Romů po druhé světové válce – ze zemědělských oblastí Slovenska do průmyslových Sudet
- Atd..

20. století – přístupy sociální práce
a psychoterapie k jednotlivci

- Objektivismus vs. konstruktivismus
- Objektivismus – dané pravdy,
diagnostika na základě obecných hodnot
- Konstruktivismus – kritika o. ,
význam vnitřních předpokladů a interakcí

- Individuální přístup pomáhá lépe pochopit životní situaci jedince v jeho ekosystému a usnadňuje ozdravný proces, který může být vzorem pro další z dané komunity.

Ukázka možností zvládání bariér v životní situaci

Encyklopedie sociální práce, Matoušek, Oldřich a kol., Portál, Praha, 2013, str. 191

Malé paradigma	Terapeutické	Reformní	Poradenské
Úroveň problému	Mikro	Makro	Mezzo
Bariéra v životním zvládní	Intrapsychická	Externí tlaky společnosti	Nedostatek informací služeb a dovedností
Možné teorie a přístupy	Psychodynamické Humanistické Existenciální Kognitivní metody Rodinná terapie	Antiopresivní Komunitní Ekosystémové Advokacie Zmocňování	Úkolově orientovaný Kognitivně- behaviorální Řešení problémů Systémové

- Podobně lze nahlížet na problematiku obtížných situací ve školství
- Každá z odborností TDZ může reagovat na jednotlivosti v životní situaci klienta (žáka, rodiče...)
- Nerovný svět – existují zásadní rozdíly na startovací čáře
- Práce s neurosekvenčním modelem – nová příležitost

- Podpořit učitele při práci s dětmi, které mohli projít špatným zacházením nebo se dostávají do akutních složitějších situací.
- Už zdaleka neplatí, že traumatem označujeme jen extrémní formy vztahu pečující osoby k dítěti - zanedbávání a zneužívání.
- Edukovat učitele i rodiče, co vzniká jako důsledek sice ne extrémního, ale dozajista neadekvátního zacházení s dítětem – s jeho kognitivním zatížením nebo deprivací.
- Práce s emocemi učitelů, nebýt emocemi zahlcení nebo aby emoce nebyly nepřítomné.
- Stimulovat zájem o každodenní život dítěte: zajímat se o to, jak člověk skutečně žije.

Situace na Kutnohorsku (i jinde?)

- Skrytá chudoba – Daniel Prokop, Slepé skvrny, deklarovaná rovnost vs. skutečnost - množství obyvatel nedisponující dostatečnými zdroji (finanční, dovednosti, bydlení, mobilita)
- Chybějící psychologové a psychiatři
- Potřeba spravedlivého rozdělování žáků se specifickými potřebami do ZŠ

Závěrem

- Potřebnost služby – velké množství zakázek, uživil by se další tým na plný úvazek
- Výhodou je mobilita terénního týmu – může velmi rychle reagovat
- Časté úzkostné stavy, pravděpodobným akcelátorem je distanční výuka, avšak tyto stavy se ve vyloučených lokalitách objevují pravidelně
- Nutnost podpořit zájem širší veřejnosti, politiků apod.
- Zdravé vztahy – kvalitnější život

Doporučená literatura

- Prokop, Daniel, *Slepé skvrny*, Host, Brno, 2020, s. 280
- Šlajchrt, Viktor, *Bloumání epochami – doteky kulturní historie*, Pulchara, Praha, 2018, s.216
- Matoušek, Oldřich a kol, *Encyklopedie sociální práce*, Portál, Praha, s. 576
- Van Dülmen, Richard, *Bezectní lidé*, Dokořán, Praha, 2003, s.107
- Byung – Chul, Han, *Vyhořelá společnost*, Rybka Publishers, Praha, 2016, s. 288
- Hübschmannová, Milena, *Šaj pes dovakeras – můžeme se domluvit*, Univerzita Palackého v Olomouci, 2002

Děkuji za pozornost

